

[Søren B. Jørgensen]

Den anden rapport, som også skulle være fortrolig, skulle ministeren have modtaget den 27. september 1985, altså mens finansudvalget behandlede aktstykket. Heller ikke den er jeg i stand til at kommentere, da jeg heller ikke har modtaget den eller er blevet informeret om den.

Nu kender Grønlandsministeren min stilling til salget af statens aktier og ved, at jeg også har tvivlet på, om der ikke var mere kryolit i Grønland. Jeg er ikke geolog, men med den nye teknik, man har oparbejdet, har man været i stand til at foretage en bedre udnyttelse af det materiale, der var deroppe, som lå på vejen, på kajen, ved havnen, og det, der var faldet i. Da minen skulle tømmes i 1982, fik vi at vide, at der var 32.000 t på bunden, men da man kom i gang, viste det sig, at der var over 70.000 t. Selskabet havde fået to koncessioner, den ene en 2-årig koncession på sydspidsen af Ivittuuthalvøen, den anden en 5-årig koncession på et 600 m² stort område omkring Ivittuut.

Det var bl.a. på baggrund af disse forhold, at jeg under debatten her i salen den 10. oktober 1985 satte et kæmpespørgsmålstegn ved, om ikke der var mere kryolit. Og det var altså 14 dage efter, ministeren skulle have modtaget den sidste fortrolige rapport, som jeg som sagt ikke kender noget til.

I denne forbindelse vil jeg gerne stille ministeren følgende spørgsmål: hvis jeg nu havde haft kendskab til de to fortrolige rapporter fra GGU, havde jeg så den 10. oktober kunnet undgå at sætte spørgsmålstegn ved, om der var mere kryolit?

Noget andet, jeg gerne vil spørge ministeren om, er, om jeg, hvis jeg nu lover at behandle de to rapporter fortroligt, kan få dem tilstillet for at se, hvilke oplysninger jeg eventuelt er gået glip af.

For det tredje vil jeg spørge ministeren, om han ikke finder det rimeligt, at sådanne oplysninger tilgår Fællesrådets medlemmer.

Endelig – og det er det sidste spørgsmål – vil jeg spørge ministeren, om han er i besiddelse af andre fortrolige rapporter fra GGU om mineralforekomster i den grønlandske undergrund, som Fællesrådet vedrørende Mineralske Råstoffer ikke har kendskab til, og i bekræftende fald om vi kan få dem tilstillet. Vi skal nok behandle dem fortroligt – så gode mennesker er vi i dette udvalg.

Til allersidst blot dette: hele denne sag kunne ministeren have undgået, hvis han dengang havde lyttet til Socialdemokratiet om at lade være med at sælge aktierne i Kryolitselskabet.

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Jeg skal ikke forlænge debatten ret meget, men nøjes med at svare på et par af de konkrete forhold, der har været spurgt om.

Til hr. Preben Lange skal jeg sige, at regeringen og jeg naturligvis har overordentlig stor respekt for det arbejde, der foregår i Fællesrådet. Samtidig skal jeg sige, at vi jo i øjeblikket, som hr. Preben Lange ved, arbejder med en ændring af indtægtsfordelingsprincippet på råstofområdet. Endelig skal jeg sige, at Grønland i øjeblikket får 2-3 mill. kr. om året ud af den kryolitudvinding, der foregår i Grønland.

Til hr. Steenholdt skal jeg sige, at også jeg kunne have lyst til – men heller ikke skal gøre det – at tale om den historiske betydning, kryolit har haft for Grønland. Det har i øvrigt været sagt på denne talerstol helt tilbage i 1920'erne, hvor stor betydning kryolitten har haft for Grønland, men nu er det altså en periode, der er ved at ebbe ud. Jeg glæder mig i øvrigt til at sende hr. Steenholdt julekortet. Det er faktisk smukt.

Hr. Camre gjorde ganske meget ud af de to GGU-notater og gjorde ekstraordinært meget ud af, at de var fortrolige, og at de var hemmelige. Hr. Søren B. Jørgensen fulgte det op med at spørge, om han kunne få dem tilstillet – ja, naturligvis kan han det – og om Fællesrådet også kan – ja, naturligvis kan det det. Derudover skal jeg sige, at vi med et almindeligt kælenavn kalder disse to notater for børnebørnsnotater, og dermed mener vi, at disse notater handler om, hvordan vores børnebørn måske engang i fremtiden kan udnytte de industrimineraler, som ligger i Grønland. De går ud på, at vi ikke skal fylde hullet op med jernskrot og andet gammelt materiale, men at vi skal sørge for, at der bliver fri adgang til det, hvis vores børnebørn skulle have andre muligheder. Det drejer sig altså om industrimineraler i fremtiden i Grønland og har ikke noget med den sag at gøre, som vi drøfter her.

Hr. Leif Hermann spurgte, om ministeren kendte de notater den 10. oktober 1986. Der-